

■ سال بیست و هشتم ■ شماره ۷۸۵۹ ■ شنبه ۷ اسفند ۱۴۰۰
 Saturday ■ 26 Feb 2022 ■ ۲۴ رجب ۱۴۴۳

سیاچا

«ایران» از ضرورت پایان ادعاهای سیاسی علیه فعالیت‌های هسته‌ای کشورمان گزارش می‌دهد

خلع سلاح سیاسی دشمن

گروه سیاسی / مذاکرات احیای برجام در وین در شرایطی به مرحله سرنوشت ساز خود رسیده است که بحران اوکراین و حمله نظامی روسیه به این کشور که به نوعی از صف آرایی بی‌سابقه نظامی روسیه و کشورهای منظومه غربی بعد از جنگ سرد حکایت می‌کند، فرضیه تأثیرگذاری این بحران بر روند گفت‌وگوهای وین را پیش روی ناظران گذاشته است. در حالی که منابع خبری از نزدیک بودن تفاهم در وین خبر داده‌اند و ایران و کشورهای طرف مقابل برای حل و فصل موضوعات باقی مانده ...

تکیه بر باد

رئیس جمهور اوکراین: در دفاع از اوکراین تنها هستیم هیچ کس در عمل کمکی به اوکراین نکرده است از رهبران هر ۲۷ عضو ناتو پرسیدم که آیا اوکراین عضو ناتو می شود و آنها هیچ پاسخی ندادند، زیرا می ترسند

امریکا و متحدانش بعد از وعده ها به اوکراین پشت این کشور را خالی کردند

ناتو آتش بیار معرکه

بنفشه غلامی / صبح پنجشنبه، تنها دقایقی بعد

از فرمان رسمی «ولادیمیر پوتین» برای آغاز «عملیات نظامی ویژه» در شرق اوکراین، صدها موشک از نقاط مرزی روسیه پایگاه‌های نظامی سراسر اوکراین را هدف گرفتند. رئیس جمهور روسیه با تأکید بر اینکه کی‌یف وعده‌های خود در پیمان مینسک را زیر پا گذاشته، اعلام کرده این جنگ نیست و تنها به منظور حمایت از ساکنان شرق اوکراین که اغلب روس تبار هستند، وارد عمل شده است. اما غرب روسیه را متهم به آغاز جنگ علیه اوکراین کرده است. این در حالی است که ارتش روسیه صبح دیروز در نخستین ساعات دومین روز از عملیات خود در اوکراین در آستانه دروازه‌های کی‌یف پایتخت این کشور قرار گرفت و فرودگاه بزرگ این شهر را تسخیر کرد. روسیه با این حال اعلام کرده، همچنان به دیپلماسی اعتقاد دارد و با شروطی حاضر است، پای میز مذاکره با اوکراین بنشیند. به گفته رئیس جمهور اوکراین ۱۳۷ اوکراینی شامل نظامی و غیرنظامی در رویدادهای پنجشنبه تا ظهر دیروز کشته شدند.

به گزارش سایت شبکه خبری «الجزیره»، «ولادیمیر پوتین» در بیانیه خود برای مردم کشورش که ساعت ۶ بامداد به وقت مسکو منتشر شد، به اطلاع آنان و جهانیان رساند: «من تصمیم گرفته‌ام عملیاتی نظامی را در خاک اوکراین انجام دهیم.» او در این بیانیه سپس تأکید کرد که این عملیات نظامی واکنشی به تهدیدهایی است که روسیه از جانب اوکراین احساس می‌کند و اضافه کرد که کرملین تصمیمی برای اشغال خاک این کشور ندارد. او سپس «رژیم» کی‌یف را مسئول خون‌هایی که ریخته خواهد شد، دانست و تهدید کرد، کشورهایی که بخوانند در عملیات نظامی روسیه مداخله کنند «با پیامدهایی روبه‌رو خواهند شد که هرگز ندیده‌اند.» در همین ارتباط «سرگی لاوروف» وزیر خارجه روسیه نیز تأکید کرد، قصد «پوتین»، «آزاد کردن اوکراین از بند رژیم ظالم آن است.» او غرب را متهم کرد که چشمان خود

خونتا(حکومتی نظامی) است که در کی‌یف

دقایقی بعد از انتشار این بیانیه، خبرگزاری حال در شماری از شهرهایی که عموماً محل فعالیت مخالفان «ولادیمیر پوتین» هستند، اعتراض‌های گسترده‌ای علیه حملات روسیه به اوکراین شکل گرفت و در رأس مخالفان «پوتین»، «الکسی ناولنی» آنچه را که دولت این کشور عملیات نظامی این کشور با استفاده از سلاح‌هایی بسیار دقیق انجام می‌شود که تنها تجهیزات نظامی را هدف قرار خواهند داد و هیچ خطری مردم اوکراین را تهدید نخواهد کرد. بر اساس آماری که این وزارتخانه منتشر کرده است، روسیه در ۲۴ ساعت نخست عملیات خود در اوکراین کاملاً موفق بوده و ۷۴ پایگاه نظامی اوکراین را تخریب کرده است. ۱۱ پایگاه از این پایگاه‌ها فرودگاه نظامی بوده است.

روسیه همچنین علاوه بر پیشروی زمینی خود در خاک اوکراین، با استقرار ناوهای خود در دریای آزوف کی‌یف را به چالش در دریاها نیز کشید.

■ **زلنسکی از امید بستن به غرب تا امید ی از آن** چند ساعت پس از آغاز حملات روسیه به اوکراین، «ولودیمیر زلنسکی»، رئیس جمهور این کشور که تلاش می‌کرد خود را خونسرد و آرام نشان دهد، برای مردم کشورش سخنرانی کرد و به آنان گفت: «برای همه چیز آماده هستیم و می‌توانیم بر هر کسی پیروز شویم.» او در حالی این سخنرانی را ایراد کرد که امیدوار بود، کمک نظامی از غرب دریافت کند. اما صبح دیروز تنها ۲۴ ساعت بعد از این سخنان، در سخنرانی دیگری به مردم کشورش گفت: «ما در دفاع از اوکراین تنها هستیم. هیچ کس در عمل کمکی

به اوکراین نکرده است.» او همچنین اقدامات غرب مقابل روسیه را ناکافی دانست و گفت: «آیا این تحریم‌ها روسیه را مجاب کرده تا دست از حمله بردارد؟ از رهبران هر ۲۷ عضو ناتو پرسیدم که آیا اوکراین عضو ناتو می‌شود؟ آنها هیچ پاسخی ندادند. زیرا می‌ترسند.» «زلنسکی» در حالی از اتحادیه اروپا و ناتو به‌خاطر تنها گذاشتن اوکراین گلایه کرد و آنها را مورد انتقاد قرار داد که هیچ کدام از کشورهای غربی با توجه به اینکه اوکراین در ناتو عضویت ندارد، به‌لحاظ نظامی وارد این منازعه نشدند و همین تنها به ارسال برخی کمک‌های نظامی و همین‌طور ابزار تحریمی علیه روسیه بسنده کردند. حتی ترکیه نیز که روابط خوبی با روسیه دارد و در دریای سیاه به نوعی هم با اوکراین و هم روسیه

همسایه است، به درخواست اوکراین برای بستن تنگه‌های بسفر و داردانل که شاهراه دریای سیاه به شمار می‌روند، پاسخی نداد.

نامیدی مقامات اوکراین از حمایت غربی‌ها تا آنجا پیش رفت که از مردم کشور خود و بویژه شهرهایی که در معرض ورود ارتش روسیه بودند، خواستند، برای مقابله احتمالی کوکتل مولوتف درست کرده و در حالت آماده باش باشند. دولت اوکراین همچنین اعلام کرده، مردان ۱۸ تا ۶۰ سال حق خروج از کشور را ندارند و در صورت لزوم باید وارد جنگ با روسیه شوند. این در حالی است که «رویتیز» گزارش کرده است، این شرایط باعث وحشت بیشتر در مردم شهرهایی شده که شاهد حملات ارتش روسیه به زیرساخت‌های نظامی مستقر در این شهرها بودند. به‌طور خاص مردم شهر کی‌یف، پایتخت اوکراین دیروز به سمت خروجی‌های این شهر هجوم برده بودند. اقدام دولت اوکراین در بستن مرزها نیز باعث افزایش هراس مردم شده است و به زعم ناظران می‌تواند باعث آغاز موج جدید مهاجران در اروپا که این بار مبدأ آن اوکراین است، شود. در همین ارتباط «فرانس پرس» خبر داد، فنلاند اعلام کرده این کشور آماده است تا مهاجران احتمالی را پذیرا شود. سازمان ملل شمار آوارگان اوکراینی تا ظهر دیروز را ۱۰۰ هزار نفر برآورد کرد. پنجشنبه سفیر اوکراین در انگلیس نیز در اظهاراتی گفت: زرادخانه هسته‌ای بزرگی داشتیم، آن را واگذار کردیم و این پلانی است که بر سر ما آورند. این درس بزرگی برای ما و کشورهایی مثل ایران است که سپر هسته‌ای خود را کنار نگذارند.

غرب در حالی از درخواست‌های کمک کی‌یف برای گسیل نیرو به اوکراین سر باز زده تا که ناتو اعلام کرده است، به منظور حمایت از اعضای خود نیروهایی را در شرق اروپا و نه اوکراین مستقر خواهد کرد تا آن دسته از اعضای ناتو که در نزدیکی مرزهای روسیه و نگران وضعیت امنیتی خود هستند، احساس امنیت داشت. خاطر بیشتری داشته باشند.

«فؤاد ایزدی»، کارشناس مسائل امریکا در گفت و گو با «ایران»:

اتکا به غرب، نتیجه‌ای جز درگیری و خونریزی ندارد

زهره صفاری / عملیات نظامی مسکو علیه کی‌یف دو روز پس از به رسمیت شناخته شدن دو منطقه خودمختار اوکراین توسط «ولادیمیر پوتین» با دستور کار حمایت از روس تبارهای این مناطق آغاز شد. اما دولت و مردم اوکراین به رغم همه رجزخوانی‌های چند وقت اخیر غرب بویژه امریکا علیه روسیه، با موضعگیری‌های نه چندان شدید آنها، خود را زودتر از آنچه می‌پنداشتند تنها یافتند. «فؤاد ایزدی»، کارشناس مسائل امریکا در گفت‌وگو با «ایران» به تشریح علل این بحران پرداخته است...

کارزار گسترده غرب علیه روسیه

بابک نگهداری

رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

از فردای فروپاشی شوروی، ایالات متحده امریکا از طریق بازطراحی سیاست مهار، راهبرد تحدید محیط عملیاتی روسیه را به یک دستور کار مشخص سیاست خارجی خود تبدیل کرد تا روند تضعیف توان ژئوپولیتیکی این کشور را به عنوان یک اولویت راهبردی پیگیری نماید. در این میان، سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) که خود مولود فضای جنگ سرد بود به مهم‌ترین ابزار و سازوکار نهادی امریکا برای محقق ساختن این سیاست تبدیل شد. سیاست «گسترش به شرق» ناتو که به تسهیل روند به عضویت در آمدن اقمار اتحاد جماهیر شوروی سابق از جمله جمهوری‌های حوزه بالتیک در این سازمان منجر شد دقیقاً در راستای همین راهبرد به انجام رسید. کارزار گسترده امریکا برای به عضویت در آوردن برخی دیگر از جمهوری‌های تازه استقلال یافته منطقه از جمله اوکراین و گرجستان در سازمان ناتو که گاه با زمینه‌پردازی‌های سیاسی چون طراحی انقلاب‌های رنگین در این کشورها تعقیب می‌شد نیز در همین چهارچوب قابلیت توضیح دارد. اما تلاش برای به عضویت در آوردن اوکراین را می‌توان مهم‌ترین خطر فراروی امنیت ملی روسیه قلمداد کرد. چرا که این روند صرفاً با هدف قراردادن اوکراین در ذیل چتر امنیتی ناتو دنبال نمی‌شود. این فرایند برای روسیه با موضوع تنازع برای بقا نیاطبی وثیق دارد. مدت مدیدی است که غرب، روسیه را در تنگنای جدال برای بقا و حفظ فضای ژئوپولیتیکی درگیر کرده و در این راستا تمرکز ویژه‌ای بر اروپای شرقی معطوف داشته است. کنبری از استراتژیست‌ها در جهان، قاطعانه بر این باورند که کنترل این منطقه راهبردی، کلید تثبیت و توسعه هم‌زمنی در جهان خواهد بود. در یک صورتبندی کلان، جهان در تعریف سیاست بین‌المللی آن، در سه صفحه و ساحت ژئواستراتژیک به نام‌های آتلانتیک، اوراسیا و باسیفیک–آسیا شکل گرفته است که با یکدیگر رقابتی عمیق دارند. اروپای شرقی بخشی از حوزه شکننده میان صفحه آتلانتیک و اوراسیاست که در طول تاریخ، دولت‌ها و نظام‌های سیاسی در آن دچار تغییر و جابه‌جایی می‌شوند. تا سال ۲۰۱۴ دولت روس گرای یانووکویچ در اوکراین عملاً این کشور را در صفحه ژئوپولیتیکی اوراسیا تثبیت کرده بود ولی جابه‌جایی آن با یک دولت غربگرا و تلاش دولت جدید در «کی‌یف» برای دوری از روسیه و عضویت در ناتو عملاً اوکراین را به صفحه آتلانتیک منتقل کرد.

ریشه تحولات کنونی در اوکراین را باید در مسائل و ترتیبات ژئوپولیتیکی سال‌های گذشته جست‌وجو کرد. تا قبل از ۲۰۱۴ صفحه اوراسیا با محوریت روسیه با راه‌اندازی خط لوله گاز «نورد استریم ۲» که محصول توافق روسیه با آلمان بود، سعی در افزایش وابستگی اروپا در حوزه انرژی به گاز خود داشت و همزمان بازار بزرگ روسیه و اوراسیا را برای ژرمن‌ها قابل دسترس می‌ساخت. این روند مطلقاً مورد تأیید و رضایت صفحه آتلانتیک با محوریت امریکانبود. برای برهم زدن روند چنین تحولاتی، امریکا با تحریک مکرر اوکراین به پیوستن به ناتو در صدد تشدید فشارها بر روسیه برآمد تا با فراهم کردن زمینه برای مبادرت مسکو به رفتارهای تهاجمی (به ساقی که در روزهای اخیر شاهد بودیم) فضای روابط روسیه با اتحادیه اروپا بویژه آلمان را تیره سازد. ایالات متحده در صدد بود از این طریق با تشدید فضای روس هراسی میان دولت‌های اروپایی، پیوندهای آنها با صفحه ژئواستراتژیک آتلانتیک با محوریت امریکا را مستحکم‌تر سازد و صفحه اوراسیا را تضعیف نماید. مجموعه تحولات اخیر در اروپای شرقی و اوکراین را باید در چهارچوب چنین پویش‌های ژئوپولیتیکی مورد بررسی و تحلیل قرار داد.

روسیه	اوکراین
۹۰۰۰۰۰	۲۰۹۰۰۰
۲۰۰۰۰۰۰	۹۰۰۰۰۰۰
۷۵۷۱	۲۰۵۴۰
۳۰۱۲۲	۱۲۳۰۵۳
۱۲۴۲۰	۲۵۹۶
۵۴۴	۳۳۴
۱۵۱۱	۹۸
۶۱/۷ میلیارد دلار – ۱۱/۴ درصد	۵/۹ میلیارد دلار – ۸/۸ درصد

مقایسه ارتش‌های روسیه و اوکراین

■ **واکنش امریکاوناتو به عملیات روسیه**

«جو بایدن»، رئیس جمهور امریکا نخستین مقامی در جهان بود که به آغاز آنچه روسیه «عملیات نظامی ویژه» خوانده است، واکنش نشان داد و با اشاره به اینکه روسیه خود مسئول رنج‌های انسان‌ها خواهد بود، روسیه را تهدید به شدیدترین تحریم‌ها کرد و مدعی شد، در این تحریم‌ها شخص «ولادیمیر پوتین» نیز لحاظ خواهد شد. او با این حال تأکید کرد «امریکا وارد جنگ با روسیه نخواهد شد. اما دست از دفاع از شرکای خود در ناتو نیز بر نخواهد داشت.»

■ **ادامه در صفحه ۵**